

Cele lekcji:

a) ogólne

- uświadomienie, jakie działania należy podejmować w sytuacji wystąpienia zagrożenia;
- zapoznanie z zasadami udzielania pierwszej pomocy;
- kształtowanie czynnej postawy w sytuacji konieczności udzielania pierwszej pomocy;

b) operacyjne – uczeń:

- opíše zasady udzielania pierwszej pomocy przy ukąszeniach, pogryzieniach oraz użądleniach;
- udzieli pierwszej pomocy przy ukąszeniach, pogryzieniach oraz użądleniach;
- omówi zakres pierwszej pomocy w gwałtownej reakcji anafilaktycznej.

Czas trwania spotkania: 2 godz. lekcyjne.

Formy i metody pracy: dyskusja, wykład, praca w grupach, ćwiczenia praktyczne.

Materiały i środki dydaktyczne: foliogramy, rzutnik, koc, bandaż.

Przebieg zajęć

Faza wstępna

Sprawdzenie obecności i zapoznanie uczniów z celami lekcji. Dyskusja na temat omawianych zagadnień. Problem do przedyskutowania w zespołach 4-osobowych: jakie działania należy podejmować w sytuacji wystąpienia zagrożenia pogryzieniem lub użądleniem? Czas przeznaczony na rozwiązanie 3 min. (zał. 1)

Po upływie określonego czasu, na arkuszu papieru zapisujemy proponowane rozwiązania. Po dyskusji i analizie wybiera się najkorzystniejsze rozwiązanie, które zapisuje się na nowym arkuszu papieru.

Faza realizacji

W zasadniczej części lekcji poświęcamy czas na omówienie zasad udzielania pomocy w ukąszeniach, pogryzieniach, użądleniach oraz w przypadku wystąpienia wstrząsu uczuleniowego. Podczas dyskusji młodzież analizuje przyczyny i skutki ukąszeń, pogryzień, użądleń.

Nauczyciel dzieli klasę na zespoły 4-osobowe. Pierwszym zadaniem każdej grupy jest uszeregowanie we właściwej kolejności czynności postępowania ratowniczego w przypadku ukąszenia i użądlenia oraz wstrząsu uczuleniowego. Po upływie określonego czasu, jedna osoba z zespołu przedstawia rozwiązanie swojej grupy. Reszta klasy dołącza się do dyskusji. Nauczyciel podsumowuje zagadnienie posługując się foliogramami (foliogramami).

¹ Nauczyciel Zespół Szkół Budowlanych w Opolu.

Drugim zadaniem jest uszeregowanie czynności postępowania ratowniczego w przypadku pogryzienia. Nauczyciel omawia zadanie. Ogólna dyskusja *Co zrobić, aby uchronić się przed zakażeniem wirusem wścieklizny?*

Kolejną część zajęć nauczyciel przeznaczają na przypomnienie zasad udzielania pierwszej pomocy poszkodowanemu. Klasa jest podzielona na 3 zespoły, których zadaniem będzie wykonywanie zadań praktycznych:

zespół 1 – uczniowie doskonalią umiejętność udzielania pierwszej pomocy w przypadku wstrząsu uczuleniowego;

zespół 2 – uczniowie doskonalią umiejętność udzielania pierwszej pomocy w przypadku pogryzienia;

zespół 3 – uczniowie doskonalią umiejętność udzielania pierwszej pomocy w przypadku ukąszenia i użądlenia.

Zespoły wykonują ćwiczenia w czasie 10 min., po czym zmieniają stanowiska ćwiczebne. Nauczyciel obserwuje i koryguje błędy.

Faza podsumowująca

Nauczyciel podsumowując zajęcia wskazuje elementy wykonane prawidłowo oraz omawia błędy i sposoby eliminowania ich.

Zadanie domowe. Zespół 1 – zaprojektuje ulotkę na temat *Co zrobić, aby uniknąć pogryzienia?*; zespół 2 – *Co zrobić, aby uniknąć ukąszenia?*; a zespół 3 - *Co zrobić, aby uniknąć użądlenia?*.

Załącznik 1

Jesteście świadkami zdarzenia:

1. niedaleko twojego domu pewnego mężczyznę ugryzł pies;
2. twój kolega podczas pieszej wycieczki w góry został ukąszony przez żmiję;
3. w lecie na łące pszczoła użądliła kobietę.

Zastanówcie się co w takich przypadkach należy zrobić?

Załącznik 2

Schemat postępowania ratowniczego w przypadku ukąszenia i użądlenia

Ocena sytuacji
Zabezpieczenie miejsca wypadku
Samoochrona ratownika
Przeniesienie poszkodowanego w bezpieczne miejsce
Nawiązanie z poszkodowanym kontaktu słownego i utrzymanie go
Kontrola czynności życiowych – ocena stanu poszkodowanego: <ul style="list-style-type: none"> • stanu przytomności • drożności dróg oddechowych • oddychania

Ocena sytuacji
<p>Udzielanie pomocy poszkodowanemu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ukąszenie przez kleszcza – wyciągnięcie kleszcza pęsetą, przemycie rany wodą z mydłem, opatrunek ochronny; • ukąszenie przez żmiję – unieruchomienie i ułożenie poniżej poziomu serca ukąszonej kończyny, na ranę należy położyć “bańkę gumową” w celu wysiania krwi, założyć opatrunek i ściśle przybandażować; • użądlenia – wyjęcie żądła, zimne okłady, wizyta u lekarza.
Wezwanie kwalifikowanej pomocy (jeśli wcześniej tego nie uczyniono).
Wsparcie psychiczne.
Ochrona przed skrajnymi temperaturami.
Kontrola oddychania i tętna oraz postępowanie w zależności od stanu poszkodowanego.

Załącznik 3

Pierwsza pomoc we wstrząsie uczuleniowym

Natychmiastowy transport.
Przewiezienie poszkodowanego do szpitala.
Pomoc poszkodowanemu w przyjęciu pozycji siedzącej.
Nieprzytomnego poszkodowanego układa się w pozycji bocznej ustalonej.
Kontrolować tętno, oddech, stan świadomości.
Wezwać niezwłocznie pomoc lekarską.

Załącznik 4

Zasady udzielania pierwszej pomocy pogryzionym

Zadbać o własne bezpieczeństwo
Kontrolowanie krwawienia
Ranę przemywać mydłem (najlepiej szarym) pod bieżącą wodą przez 20-30 min
Ranę opatrzyć jałowym opatrunkiem
Przewieźć poszkodowanego do szpitala

Foliogram nr1

Schemat postępowania ratowniczego w przypadku ukąszenia i użądlenia

1. Ocena sytuacji.
2. Zabezpieczenie miejsca wypadku.
3. Samoochrona ratownika.
4. Przeniesienie poszkodowanego w bezpieczne miejsce.

5. Nawiązanie z uszkodzonym kontaktem słownym i utrzymanie go do końca akcji.
6. Kontrola czynności życiowych – ocena stanu uszkodzonego:
 - stanu przytomności,
 - drożności dróg oddechowych,
 - oddychania,
 - tętna.
7. Udzielanie pomocy uszkodzonemu:
 - ukąszenie przez kleszcza – wyciągnięcie kleszcza pęsetą, przemycie ranki wodą z mydłem, opatrunek ochronny, włożenie kleszcza do słoika w celu przekazania go lekarzowi;
 - ukąszenie przez żmiję – unieruchomienie i ułożenie poniżej poziomu serca ukąszonej kończyny, na ranę należy położyć “bańkę gumową” w celu wysiania krwi, założyć opatrunek i ściśle przybandażować;
 - użądlenia – wyjęcie żądła, zimne okłady, wizyta u lekarza.
8. Wezwanie kwalifikowanej pomocy (jeśli wcześniej tego nie uczyniono).
9. Wsparcie psychiczne.
10. Ochrona przed skrajnymi temperaturami.
11. Kontrola oddychania i tętna oraz postępowanie w zależności od stanu uszkodzonego.

Foliogram nr 2

Pierwsza pomoc we wstrząsie uczuleniowym

1. Natychmiastowy transport.
2. Przewiezienie uszkodzonego do szpitala.
3. Pomoc uszkodzonemu w przyjęciu pozycji siedzącej.
4. Nieprzytomnego uszkodzonego układa się w pozycji bocznej ustalonej.
5. Kontrolować tętno, oddech, stan świadomości.
6. Wezwać niezwłocznie pomoc lekarską.

Foliogram nr 3

Aby ograniczyć ryzyko zakażenia, należy przestrzegać kilku prostych zasad:

1. Dzikie zwierzęta obserwować wyłącznie z oddali.
2. Nie karmić obcych zwierząt.
3. Nie głaskać ich i nie dotykać bez względu na to, jak bardzo wydają się nam przyjazne.
4. Regularnie szczepić zwierzęta domowe.
5. Jeżeli zwierzę domowe wróci do domu pogryzione (zakrwawione), natychmiast udać się do weterynarza.
6. Nie pozostawiać psa uwiązanego na podwórzu – jeśli zaatakuje go chore zwierzę, nie będzie mógł uciec.
7. Unikać dziwnie zachowujących się zwierząt – zarówno domowych jak i dzikich.
8. Nie próbować chwycić na własną rękę podejrzanie wyglądających zwierząt.
9. Nauczyć dzieci, aby przestrzegały tych zasad.